

Undervisningsressurs

9.-10. klasse

Av.og.til

Av.og.til

Dialog med ungdommene i klasserommet

Undervisningsopplegget er:

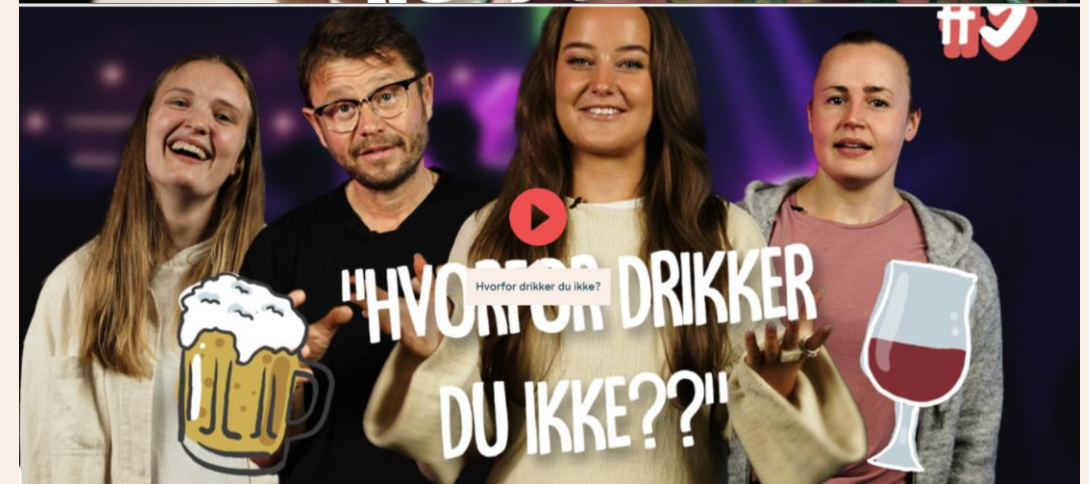
- utviklet av Av-og-til og Snakk kommunikasjon
- kvalitetssikret av pedagoger
- Særlig relevant for det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring

Opplegget består av:

- Tre filmer
- Nivådelte oppgaver med fokus på elevaktivitet både muntlig og skriftlig.
- Lærerveiledning for å bruke undervisningsopplegget tverrfaglig og i enkeltfag.

Filmene er samtalestartere i klasserommet:

- Film 1: Introduksjon til temaet alkohol: Hva er det og hvorfor drikker noen alkohol?
- Film 2: Hvordan påvirker alkohol oss?
- Film 3. Respekt for ulike valg, og om drikkepress.

8. - 10. trinn

Av·og·til

- Hva er alkohol?
- 1,5 i promille
- Hvorfor drikker du ikke?

- Alle
- Kapitler

Kapitler

Hva er alkohol?

1,5 i promille

Hvorfor drikker du ikke?

Del 1: Hva er alkohol

Tema: Filmen er en introduksjon til temaet alkohol, Nora forteller: Hva er det og hvorfor drikker noen alkohol? Det finnes ulike typer alkoholer, blant annet etanol. Etanol gir rus/ruseffekt, som lykke, sløvhet, impulsivitet. Men kan også være avhengighetsskapende, helseskadelig, økt risiko og innvirkning på sosiale relasjoner.

Læringsmål til del 1

- Kjenne til hva alkoholer, og spesielt etanol
- Kjenne til hva endorfiner er
- Kjenne til hva rus/ruseffekt er
- Kjenne til ulike følger av alkoholbruk

Forslag etterarbeid del 1:

1. Bruk Samtavla med elevene, og la de skrive inn minst en kommentar/spørsmål om tanker de har etter å ha sett filmen: [Samtavla – engasjere og involvere – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](https://www.uio.no)
Tidsbruk 5 minutter
2. Klassediskusjon med utgangspunkt i kommentarer og spørsmål på Samtavla.
Tidsbruk 5–10 minutter.
3. Individuell research om alkohol. Tidsbruk: 10–15 minutter.
Man kan f.eks. starte her: [alkohol – rusmiddel – Store medisinske leksikon \(snl.no\)](https://snl.no) eller her: [Av-og-til – Vi jobber for godt alkoveitt – Av-og-til \(avogtil.no\)](https://avogtil.no)
Skriv ned de tre mest interessante tingene du fant ut.
4. Oppgave i læringspar eller firergrupper: Tidsbruk 10 minutter.
Diskuter de mest interessante tingene dere fant ut med hverandre.
5. Elevene lager sitt eget refleksjonsnotat om alkohol. Skriv ned egne refleksjoner rundt temaet.
Tidsbruk 10 minutter.

Del 2: Hvordan påvirker alkohol oss?

Tema: Filmen viser komikeren Nora i når hun er ute med venner, og hva slags situasjoner hun kommer opp i etter hvert som promillen stiger. Fagbegrepet alkoholprosent forklares, og elevene lærer forskjellen i alkoholprosent i forskjellig type alkoholholdig drikke. Fagbegrepet promille forklares, og elevene lærer om innvirkning på kroppen ved ulike promillenivåer.

Læringsmål til del 2:

- Hva betyr alkoholprosent?
- Hva betyr promille?
- Hvordan virker promillenivå på oppførsel?
- Hvilke situasjoner kan du komme opp i med høy promille

#2

1.5 l PROMILLE!

Forslag etterarbeid del 2:

1. Klassediskusjon etter filmen. Tidsbruk 7–10 minutter.

Samtalestartere: Hva lærte du som du ikke visste fra før? Hva synes du var interessant? Hvorfor kan høy promille gjøre at du kommer i vanskelige situasjoner?

2. Oppgave i læringspar eller firergrupper: Tidsbruk 10 minutter.

Diskuter situasjonene som Nora kommer opp i. Kan dere tenke dere andre situasjoner som ungdom på deres alder kunne kommet opp i hvis de hadde drukket for mye alkohol? Hva er viktig å passe på hvis man velger å drikke alkohol? Er det forskjell på kjønn når det kommer til farlige situasjoner man kan bli utsatt for? Hva kan man gjøre for å sørge for at man er trygg? Skriv ned fire punkter dere blir enige om.

3. Klassediskusjon etter arbeid i grupper. Tidsbruk 7–10 minutter.

Ta utgangspunkt i spørsmålene elevene har drøftet.

4. Elevene skriver ned egne refleksjoner rundt temaet. Tidsbruk 10 minutter.

Del 3: Hvorfor drikker ikke du?

Tema: Filmen viser intervju med fire forskjellige personer som først presenterer seg og forteller hva de driver med. Deretter forteller de hvilken grunn de selv har for å velge å ikke drikke alkohol, før de svarer på hva de synes om å måtte svare på det spørsmålet i situasjoner hvor andre velger å drikke alkohol.

OBS: Denne filmen stoppes før personene forklarer grunnen til at de ikke drikker, slik at klassen sammen kan fundere på hvilke grunner de kan ha. Dette er når tekstplakaten «Hvorfor drikker ikke du» dukker opp, på 01:34 i filmen.

Læringsmål til del 3:

- Hva betyr toleranse og respekt?
- Hva betyr gruppepress, rollekonflikt og krysspress?
- Hvorfor er det viktig å vise toleranse og respekt for andres valg?

#3

"HVORFOR DRIKKER
DU IKKE??"

HVORFOR DRIKKER DU IKKE ALKOHOL?

FLERE VIDEOER

1:36 / 4:17

YouTube

Forslag etterarbeid del 3:

1. Klassesamtale når filmen er stoppet på tekstplakaten «Hvorfor drikker ikke du alkohol?» Hvilke grunner tenker elevene at Andrea, Johanne, Josefine og Martin har?
Tidsbruk 5–7 minutter.
2. Etter filmen er ferdig så bruk Samtavla med elevene, og la de skrive inn minst to kommentarer/spørsmål om tanker de har etter å ha sett filmen: [Samtavla – engasjere og involvere – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#)
Tidsbruk 5 minutter
3. Klassediskusjon med utgangspunkt i begrepene toleranse og respekt, og kommentarer og spørsmål på Samtavla.
Tidsbruk 10–15 minutter.
4. Oppgave i læringspar eller firergrupper: Tidsbruk 10 minutter.
Diskuter de fire forskjellige svarene på hvorfor personene i filmen velger å ikke drikke. –Kan dere tenke dere andre grunner til at noen velger å ikke drikke?
Bruk tegneseriemalen og lag to forskjellige versjoner av tegneserien. Hva skjer i dilemmaene dere lager? [Last ned tegneseriemal \(åpne pdf\)](#)
5. Klassediskusjon rundt begrepene gruppepress, rollekonflikt og krysspress.
Samtalestartere: –Hvorfor er det viktig å ikke mase på folk hvis de ikke ønsker å drikke alkohol? Hva er gruppepress, og hvordan kan man stå imot gruppepress.
6. Elevene skriver ned egne refleksjoner rundt temaet. Tidsbruk 10 minutter.

